สาธารณสุขพิจิตรเฝ้าระวังคุณภาพนมโรงเรียน และเตรียมทีมสอบสวนโรคพร้อมรับผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังคุณภาพนมโรงเรียนในพื้นที่จัดหวัดพิจิตรอย่างต่อเนื่อง หลังพบปัญหาคุณภาพนมโรงเรียนในบางอำเภอ และแจ้งให้หน่วยงานสาธารณสุขทุกแห่งเตรียมความพร้อมร่วมตรวจสอบคุณภาพนมโรงเรียนก่อนถึงมือเด็กนักเรียน และจัดทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วหากเกิดผลกระทบต่อสุขภาพนักเรียนในทุกพื้นที่

นพ.วิวัฒ คำเพ็ญ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร (นพ.สสจ.พิจิตร) เปิดเผยว่า จากสถานการณ์ปัญหานมโรงเรียนไม่ได้คุณภาพที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ของประเทศ ในเรื่องนี้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร (สสจ.พิจิตร) ได้ให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีการติดตาม เฝ้าระวัง และประสานรับเรื่องร้องเรียนเพื่อร่วมแก้ไขปัญหานมโรงเรียนที่อาจจะส่งผลต่อสุขภาพนักเรียนในทุกพื้นที่ ซึ่งสถานการณ์นมโรงเรียนของจังหวัดพิจิตรระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ นี้ พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลและอำเภอได้รับประสานแจ้งจากโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน ๓ อำเภอ ได้แก่ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ ที่โรงเรียนวัดท้ายน้ำ อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร พบนมโรงเรียนแบบถุงพาสเจอร์ไรส์ มีรสชาติขม สีขาวขุ่น และมีเม็ดคล้ายแป้ง ทีมงานสสจ.พิจิตรได้ลงเก็บตัวอย่างนมส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๓ นครสวรรค์ ขณะเดียวกันได้ร่วมกับรพ.สต.ออกเก็บตัวอย่างนมโรงเรียนทุกแห่งในเขตอำเภอโพทะเล ซึ่งจากการสุ่มตรวจทางกายภาพของบรรจุภัณฑ์และน้ำนมในเบื้องต้นพบว่า ผลิตภัณฑ์นม ๑ ตัวอย่างมีรสชาติขม จึงได้ให้คำแนะนำในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์นม และการตรวจคุณภาพทางกายภาพของนมก่อนให้นักเรียนดื่ม

และวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้รับแจ้งจากโรงเรียนวัดบางเบน ตำบลท้ายทุ่ง อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร พบนมกล่อง UHT มีลักษณะมีตะกอนคล้ายแป้ง และมีรสเปรี้ยว สสจ.พิจิตรได้ลงตรวจสอบนมโรงเรียนในพื้นที่ พร้อมทั้งส่งผลิตภัณฑ์นมดังกล่าวตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จึงได้จัดตั้ง **War Room นมไม่มีคุณภาพ** ขึ้นที่ สสจ.พิจิตร โดย นพ.วิวัฒ คำเพ็ญ นพ.สสจ.พิจิตร เป็นประธานนำการประชุมและได้กำหนดมาตรการการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

๑. เฝ้าระวังโดยการตรวจสถานที่จุดพักนม ก่อนกระจายให้โรงเรียนให้มีสุขลักษณะเบื้องต้นที่ดี
๒. มีการเก็บตัวอย่างนมตรวจคุณภาพนมทางกายภาพและลักษณะของบรรจุภัณฑ์ ทุกตำบลในจังหวัดพิจิตร
๓. ให้คำแนะนำการเก็บนม การตรวจคุณภาพนมก่อนให้นักเรียนดื่มให้กับโรงเรียน
๔. มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีวิทยุชุมชน หอกระจายข่าวสาร หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไปให้รับทราบ

สำหรับโรงเรียนล่าสุด คือ โรงเรียนอนุบาลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร โดย สสจ.พิจิตรได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลสากเหล็กว่า ในช่วงบ่ายวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมามีนักเรียนชั้น ป.๕ ป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ จำนวน ๑๒ ราย และ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วหรือทีม SRRT (Surveillance and rapid response team) ของอำเภอสากเหล็กได้เข้าไปดำเนินการสอบสวนโรคและเก็บข้อมูลเบื้องต้นในโรงเรียน และในวันต่อมาทีม SRRT สสจ.พิจิตรร่วมกับทีม SRRT อำเภอสากเหล็กได้มาสรุปข้อมูลจากการลงพื้นที่ในครั้งแรกและวางแผนงานการสอบสวนโรค มีการจัดเตรียมทีมเพื่อเข้าพื้นที่สอบสวนควบคุมโรคอีกครั้งในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยปฏิบัติงานร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานควบคุมโรคที่ ๓ นครสวรรค์ และผลการสอบสวนโรคมีดังนี้

๑. สอบสวนโรคเบื้องต้น ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบผู้ป่วยทั้งหมดเป็นนักเรียน จำนวน ๓๗ ราย อายุ ๘ -๑๓ ปี ส่วนใหญ่พบในนักเรียนชั้น ป.๕ และ ป.๖ ไม่พบในเด็กเล็ก และมัธยมศึกษา อาการป่วยส่วนใหญ่ได้แก่ ปวดท้อง ถ่ายเหลว/ถ่ายเป็นน้ำ อาเจียน ไม่มีอาการไข้ ส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรง เข้ารับการรักษาที่ รพ.สากเหล็ก

๒. เก็บสิ่งส่งตรวจเพาะเชื้อจากอุจจาระจากผู้ป่วยส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

๓. เก็บตัวอย่างนม อาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

๔. ตรวจสุขอนามัยส่วนบุคคลของผู้ปรุงอาหาร ภาชนะที่ใช้ประกอบอาหารในโรงครัวโรงเรียน

๕. ประสานสถานบริการสาธารณสุข เจ้าของร้านขายยา ผู้ประกอบการคลินิกในพื้นที่ช่วยค้นหา เฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ว่ามีเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ จนถึงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

๖. สสจ.พิจิตรร่วมกับ คปสอ.วังทรายพูนลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่พักนมกล่อง UHT ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอวังทรายพูนก่อนที่จะส่งหรือกระจายนมไปยังโรงเรียนต่างๆ ในเขตอำเภอสากเหล็ก อำเภอทับคล้อ และอำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่า สถานที่เก็บรักษานมและลักษณะการเก็บไม่ถูกสุขลักษณะ จึงได้ให้คำแนะนำวิธีการเก็บรักษาที่ถูกต้องโดยจะมีการสุ่มตรวจซ้ำเป็นระยะๆ อีกครั้ง จากการสอบถามทราบว่า นมโรงเรียนรับมาจากหลายที่ ได้แก่ ๑) สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี ตั้งอยู่ที่ ๑๑๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๒) บริษัทคันทรีเฟรช แดรี่ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ๖๐ หมู่ที่ ๖ ถนนธนะรัชต์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และ ๓) บริษัทพิษณุโลก โกลมิลค์ จำกัด ตั้งอยู่ที่ ๓๓๔/๒๙ หมู่ที่ ๙ ซอยสามัคคี ตำบลอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

นายวิวัฒ คำเพ็ญ กล่าวถึงปัญหาคุณภาพนมโรงเรียนว่า เรื่องนี้มีความสำคัญต่อสุขภาพประชาชน โดยเฉพาะในเด็กนักเรียน เบื้องต้นสสจ.พิจิตรได้แจ้งให้หน่วยงานสาธารณสุขและสถานบริการสุขภาพทุกแห่ง ได้ดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ โดยมีการติดตาม เฝ้าระวังคุณภาพนมโรงเรียนร่วมกับ อสม. และองค์กรภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความปลอดภัยและมั่นใจแก่ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และประชาชนในพื้นที่